

MỘT SỐ GÓP Ý VỀ PHƯƠNG ÁN ĐIỀU TRA CÔNG NGHIỆP THÁNG

Đinh Quang Việt^(*)

Ngày 24 tháng 11 năm 2006 Tổng cục Thống kê đã có Phương án điều tra mẫu hàng tháng áp dụng cho các doanh nghiệp công nghiệp và các cơ sở sản xuất công nghiệp cá thể.

Qua triển khai phương án và thực hiện phần mềm xử lý kết quả điều tra xin có một số góp ý như sau:

1. Về phương án điều tra, khi suy rộng các chỉ tiêu về giá trị sản xuất (hoặc doanh thu) cũng như sản phẩm chỉ dựa vào chỉ số phát triển của kỳ báo cáo so với kỳ gốc của các cơ sở công nghiệp được chọn mẫu mà chưa tính đến chỉ số phát triển của lực lượng các cơ sở công nghiệp tổng thể. Nói cách khác là trong phương án suy rộng các chỉ tiêu giá trị về hoạt động công nghiệp không tính đến tình hình biến động số lượng (doanh nghiệp cũng như cá thể). Đây là một hạn chế lớn của Phương án điều tra cần phải được khắc phục vì theo số liệu kết quả Điều tra doanh nghiệp và Điều tra cá thể những năm gần đây cho thấy tốc độ phát triển của lực lượng doanh nghiệp cũng như hộ cá thể là rất đáng kể, cụ thể: số lượng doanh nghiệp của cả nước bình quân 5 năm (2001-2005) tăng 27,95%/năm⁽¹⁾; số cơ sở cá thể cả nước năm 2004 tăng 7% so với năm 2003⁽²⁾.

2. Việc suy rộng các chỉ tiêu điều tra hoạt động công nghiệp (giá trị cũng như hiện vật) phải được thực hiện theo công thức sau:

Kết quả tổng thể kỳ báo cáo (giá trị hoặc hiện vật) = số liệu tổng thể kỳ gốc (giá trị hoặc hiện vật) x chỉ số phát triển kỳ báo cáo so với kỳ gốc của tổng hợp mẫu điều tra (giá trị hoặc hiện vật) x chỉ số phát triển số lượng cơ sở công nghiệp.

Ghi chú: Muốn có được chỉ số phát triển số lượng các cơ sở công nghiệp cần chọn địa bàn điều tra mẫu từ đó tính toán chung cho địa phương (đối với doanh nghiệp có thể dựa vào tài liệu tổng hợp đăng ký kinh doanh của Sở Kế hoạch - Đầu tư để tính toán).

3. Về phương pháp suy rộng hiện vật (sản phẩm): theo phương án hiện nay chỉ thông qua mẫu điều tra của bộ phận doanh nghiệp và hệ số kỳ gốc (doanh nghiệp/ tổng thể) để suy rộng chung cho tổng thể (Doanh nghiệp + cá thể) kỳ báo cáo.

Phương án trên vẫn có hạn chế là cố định cơ cấu giữa 2 bộ phận doanh nghiệp và cá thể - điều mà trong thực tế hiện nay có xu hướng luôn thay đổi theo hướng doanh nghiệp có tốc độ phát triển nhanh hơn tốc độ phát triển của khu vực cá thể, do đó tỷ trọng của doanh nghiệp trong tổng thể ngày càng cao, trong lúc tỷ trọng của khu vực cá thể ngày càng thu hẹp dần trong tổng thể. Điều này gây khó khăn cho công tác phân tích hoạt động sản xuất công nghiệp theo cơ cấu thành phần (hoặc khu vực) kinh tế theo dãy số thời gian.

^(*) Cục Thống kê Hà Tĩnh

4. Về phần mềm tin học

a. Cần bổ sung chức năng nhập số liệu phiếu điều tra cơ sở công nghiệp cá thể, có lấy được kết quả điều tra theo huyện, quận, thị xã (phần mềm này có thể thiết kế dùng được cấp cho tỉnh và cấp huyện, quận).

b. Về thời kỳ được ghi chung cho từng biểu và cho từng cột trong biểu cần phải có sự thống nhất (thời gian lập báo cáo và thời kỳ báo cáo), ví dụ: báo cáo được lập trong tháng 4-2007 (hoàn thành ngày 17-4-2007) thì ở tiêu đề chung trên biểu được đề là “Báo cáo giá trị sản xuất công nghiệp” hoặc “Sản phẩm công nghiệp chủ yếu” tháng 4-2007 - tỉnh Hà Tĩnh; trong các cột của biểu cột nào là số liệu tháng 4-2007 thì đề là “dự

ước tháng báo cáo”; số liệu tháng 3-2007 đề là “Thực hiện chính thức tháng trước”; số liệu cộng dồn 4 tháng đầu năm 2007 được đề là “Cộng dồn từ đầu năm đến tháng báo cáo”.

Trên đây là một số góp ý về Phương án điều tra Công nghiệp tháng cũng như phần mềm tin học xử lý kết quả điều tra.

Tài liệu tham khảo

- (1). Thực trạng doanh nghiệp qua kết quả điều tra năm 2004, 2005, 2006. NXB Thống kê 2007.
- (2). Cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể phi nông nghiệp - Hiện trạng và giải pháp. NXB Thống kê năm 2006■